

Steg för steg-instruktion stöd för att utföra lateral kantotomi och kantolys

Stina Ejeklint, Avdelningen för kvalitet och patientsäkerhet

Att genomföra en lateral kantotomi och kantolys är oftast en sällanhändelse för ögonläkare eller akutmottagningsläkare då orbitalt kompartmentsyndrom (OCS) är ett sällsynt tillstånd. På ögonakuten identifierades det att det fanns ett behov av tydlig information rörande utförande av lateral kantotomi och kantolys. Därför togs en informationsposter med steg-för-steg instruktioner fram. Att utföra en kantotomi och kantolys är viktig då felaktig diagnos eller försenad behandling kan få förödande konsekvenser för patienten.

Förmågan att utföra en lateral kantotomi och kantolys är en väsentlig färdighet för varje läkare och vårdpersonal

Då OCS är ett sällsynt tillstånd är det viktigt att den behandlande läkaren har stöd för att kunna genomföra behandlingen på ett korrekt och patientsäkert sätt.

Orbitalt kompartmentsyndrom

Orbitalt kompartmentsyndrom (OCS) är ett akut och allvarligt tillstånd med risk för permanent synnedsättning.

OCS ses oftast vid trauma (ansiktsskador), men kan också förekomma i samband med operativa ingrepp, vid blödning av andra skäl samt svåra inflammationer och infektioner.

Obehandlat kan OCS leda till skada på synnerven och / eller näthinnan.

Vad beror OCS på?

OCS beror på att ögonhålan (orbita) framåt begränsas av en rigid vägg som utgörs av septum orbitale, tarsalplattor och kantalligamentet.

Övriga väggar är ben. Detta innebär att vid en snabb volymökning inne i orbita till exempel vid blödning eller svullnad så finns begränsade möjligheter för vävnaden att expandera och trycket stiger.

När trycket överstiger blodtrycket upphör cirkulationen i synnerven och man får ischemi vilken kan ge en permanent synförlust.

Viktigt att agera snabbt

Vid misstanke om OCS är det viktigt att agera snabbt.

Risken för permanent synnedsättning vid fördröjd eller felaktig behandling är mycket hög.

För att minska trycket i orbita bör lateral kantotomi och kantolys göras ytterst skyndsamt, helst inom 2 timmar efter traumat.

Lateral kantotomi och kantolys

Lateral kantotomi och kantolys innebär att kantalligamentet, vilket är en sträng som håller ögonlocken på plats, klipps av. Orbitainnehållet kan då expandera framåt och trycket sjunker.

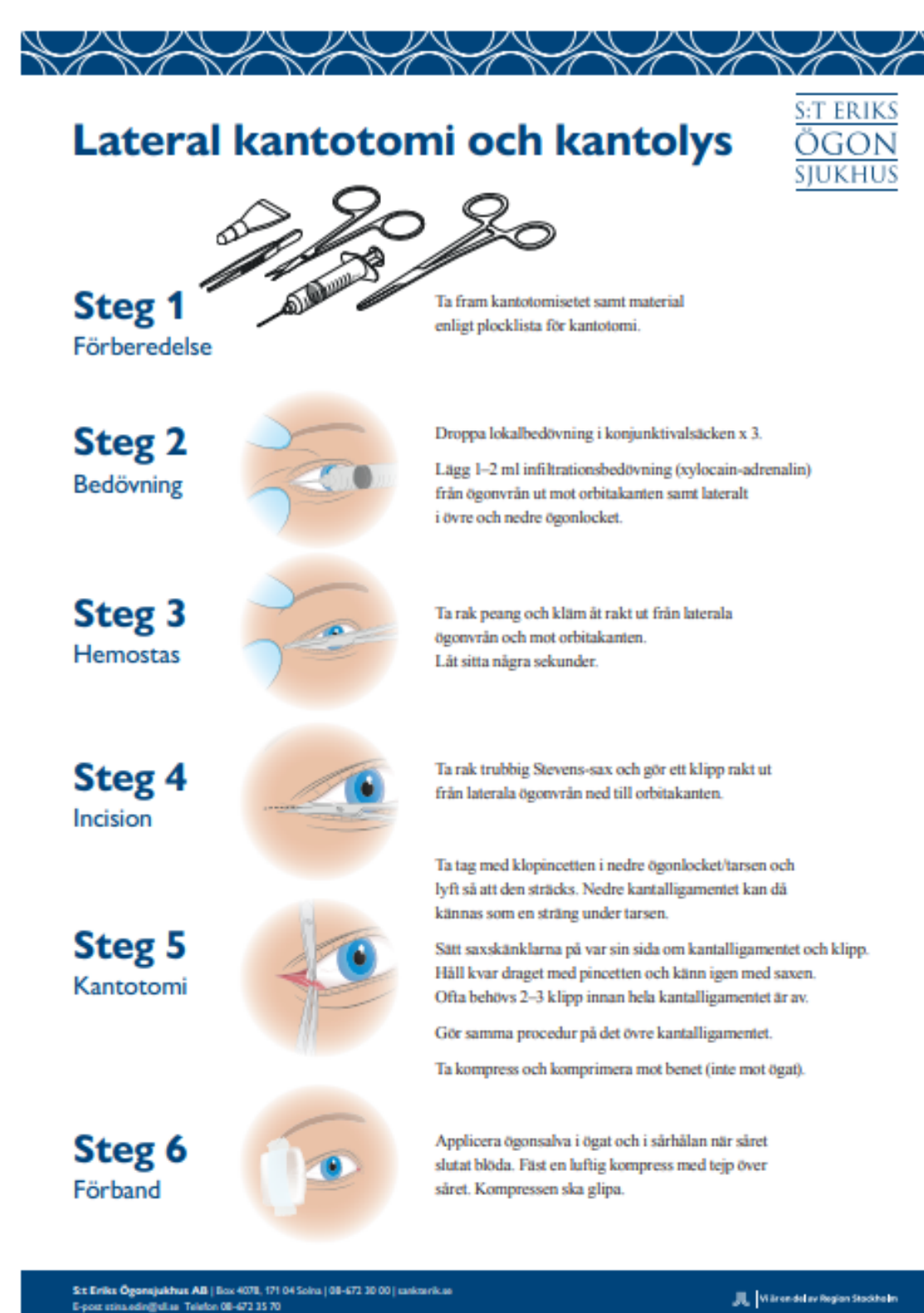
Vikten av tydlig information

Då OCS är ett mycket sällsynt tillstånd är det viktigt att den behandlande läkaren har tydliga instruktioner hur en lateral kantotomi och kantolys utförs.

På S:t Eriks Ögonsjukhus har en affisch med steg-för-steg instruktion tagits fram.

En steg-för-steg instruktion är en resurs som är utformad så att den är lätt att följa och att utföra den behandling som krävs på ett framgångsrikt sätt.

Affischen finns i alla behandlingsrum på ögonakuten.

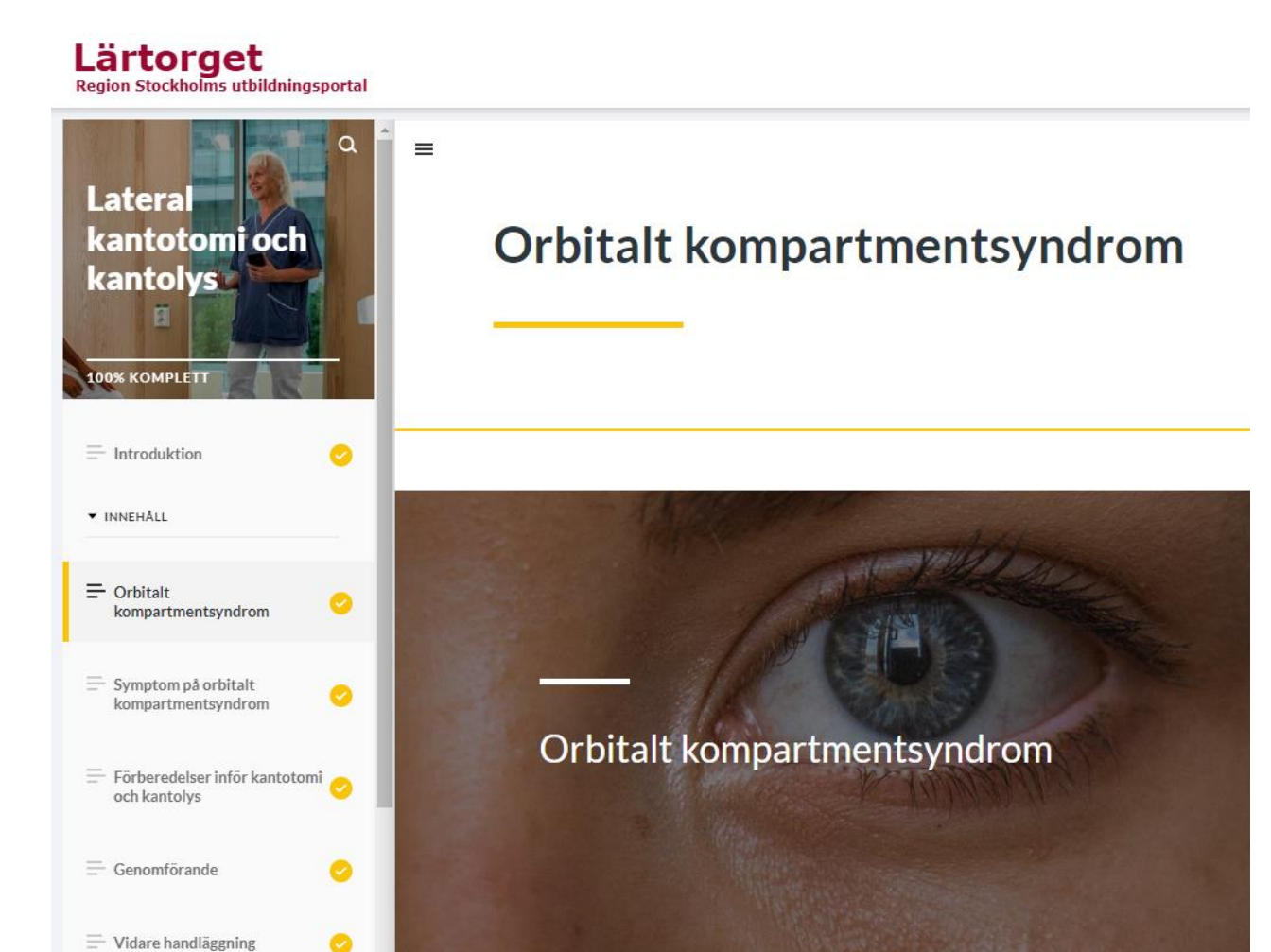
Digital utbildning

Förutom steg-för-steg affischen har även en digital utbildning för förberedelser inför lateral kantotomi och kantolys tagits fram.

Utbildningen riktar sig till läkare och omvårdnadspersonal som deltar i förberedelser och genomförande av behandlingen.

I utbildningen ingår exempelvis:

- vilket material och läkemedel som behövs
- förberedelser av instrument och material
- hudförberedande rengöring

Sammanfattning

Det är viktigt att agera snabbt vid misstänkt OCS.

En steg-för-steg instruktion ger den behandlande läkaren vägledning att agera snabbt, korrekt och patientsäkert.

